

1000307299432

ikt. szám: FPH079 /855 - 2 /2025

tárgy: Javaslat a Tudománybarát Település
Mozgalomhoz történő csatlakozásraelőkészítő: Kulturális, Turisztikai, Sport és
Ifjúságpolitikai Főosztály

Előterjesztés

a Közgyűlés részére

Tisztelt Közgyűlés!

A Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) idén ünnepi fennállásának 200. évfordulóját, Könyvtára pedig 2026-ban lesz kétszáz éves. A magyar tudósok és kutatók a világ tudományos és technológiai előrehaladásában való szerepének elismeréseként, valamint a MTA a magyar nemzet és tudományosság érdekében tett szolgálatát tekintve az Országgyűlés a 2025. és 2026. évet a Magyar Tudomány Événé nyilvánította. A jubileumi programokhoz kapcsolódóan az MTA útjára indította 2025. augusztus 20-án a Tudománybarát Település Mozgalmat (a továbbiakban TUBA/Mozgalom), amely ugyanakkor nem korlátozódik az ünnepi időszakra, hanem hosszú távra tervezett.

A Mozgalom keretében az Akadémia együttműködést kezdeményez az önkormányzatokkal közös céljaik, többek között a tudományos értékek és tehetségek támogatásának, valamint a kiváló tudósok emlékének megőrzésének elősegítésére.

A Magyar Tudományos Akadémia által alapított Tudománybarát Település Mozgalomról és annak keretében az MTA Tudománybarát Település, valamint az MTA Honoris Causa Tudománybarát Település elismerésének adományozásának rendjéről szóló 11/2025. (IX. 25.) MTA elnöki határozata (a továbbiakban: Határozat) szerint a TUBA célja, hogy a települések polgárai az őket körülvevő szellemi és tárgyi világot a tudomány eszközeivel jobban megismerjék és megértsék, használják fel az elérhető és elsajátítható tudományos módszereket a közösségük és a településük részére, illetve ismerjék a tudomány társadalmi jelentőségét. Fentiekén túl a Határozat célként fogalmazza meg a települések polgárainak helyi és nemzeti önismeretüket szilárdabb és tágabb alapokra állítását; továbbá motiváció adását a tudományos felismerések és technológiák kritikus alkalmazására a mindennapi életben, valamint a települési intézmények és szervezetek munkájában. A MTA célja segíteni a helyi tudományos és kulturális értékek feltárását, valamint a tudományos gondolkodás megerősítését a közösségi élet minden területén.

Külön célként említi a Határozat, hogy a polgárok ismerjék meg a tudományos közösség, a közoktatási, a felsőoktatási és a kutatási intézmények kutatási, fejlesztési, innovációs és tehetséget kibontakoztató tevékenységét, illetve igényeljék, támogassák a közgyűjtemények, a közművelődési intézmények és a civil szervezetek tudománnyal összefüggő tevékenységét.

Fent idézett, a Határozatban foglalt célok összhangban állnak a Fővárosi Önkormányzat és a fenntartásában működő kulturális közfeladatot ellátó költségvetési szervek alapító okiratuk szerinti tevékenységeikkel, valamint a küldetésnyilatkozataikban foglaltakkal, így a Fővárosi Önkormányzat csatlakozni kíván a TUBA-hoz annak érdekében, hogy az MTA-val való együttműködés révén a tudomány eszközei, módszerei, illetve jelentősége – a közfeladatot ellátó intézményhálózatán keresztül – szélesebb körben ismertté váljanak a fővárosi polgárok számára.

A Mozgalomhoz való csatlakozás online regisztrációval történik a tudomanybarat.hu, a TUBA hivatalos oldalán, az 1. számú melléklet szerinti nyilatkozat feltöltésével.

A csatlakozást követően a tagsággal rendelkező önkormányzat éves programtervet készít, amelyben a település bemutatja tudománybarát kezdeményezéseit és jövőbeli vállalásait. A programterv a tudomány és a közösség kapcsolatának erősítésére szolgáló rövid távra tervezett programokat tartalmazza, valamint az önkormányzat hosszú távú vízióját. Az MTA tájékoztatása szerint az éves programtervnek nincs kötelező tartalmi eleme, azonban a benne szereplő programok, rendezvények (pl. megemlékezések, kiállítások, közösségi események) kapcsolódnak a mozgalom általános célkitűzéseihöz, továbbá tartalmazhatja a tudományos személyiségek emlékének ápolására vonatkozó elképzeléseket (emléktáblák, szobrok, évfordulók méltó megünneplése), valamint a helyi oktatási intézmények, közgyűjtemények, civil és egyházi szervezetek bevonásának módját. Fontos, hogy a tervezett tevékenységek a helyi közösség széles körének bevonását célozzák, így erősítve a tudomány társadalmi megbecsültségét és láthatóságát.

A Határozat szerint a csatlakozó önkormányzat – az MTA együttműködésében – vállalja továbbá a helyi ökológiai viszonyokhoz illeszkedő fajtájú „Tudomány fája” méltó helyen történő elültetését, mely fát és környezetét ápolja, kulturális és tudományos események helyszínévé teszi. Továbbá az önkormányzatoknak be kell számolniuk a településhez kötődő magyar és nem magyar nemzetiségű, illetve az MTA-hoz kötődő tudósok, feltalálók, tanárok, tudományt támogató jeles személyiségek emlékének megörökítéséről.

A tudomanybarat.hu oldalon létrejövő profillal a települések önállóan adhatnak hírt kezdeményezéseikről és eseményeikről az oldalon. Ez a funkció lehetőséget biztosít arra, hogy a közösség tagjai, intézményei és partnerei folyamatosan nyomon követhessék a település tudománybarát tevékenységeit. Ezen felül a Mozgalom keretében az MTA lehetővé teszi, hogy a települések elnyerjék az MTA Tudománybarát Település címet.

A TUBA Mozgalomhoz csatlakozó települések számára lehetőség van arra is, hogy munkacsoportot hozzanak létre, melynek feladata lehet többek között a vállalt programok megtervezése, a rendezvények előkészítése és lebonyolítása, valamint az ezekről szóló tájékoztatás és beszámolás. A munkacsoportba azon szereplők bevonása ajánlott, akiknek a közreműködésével megvalósulnak az önkormányzat vállalásai (felsőoktatási és közoktatási intézmények, a nevelési-oktatási feladatokat ellátó szervezetek, a közgyűjtemények, az egyházi és civil közösségek, a helyi média, valamint a kulturális és gazdasági élet képviselői).

A csatlakozás és tagsággal összefüggésben nem merül fel tagdíjfizetési kötelezettség.

A TUBA-hoz való csatlakozásról a Fővárosi Közgyűlés jogosult dönteni.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Közgyűlés támogatását a Tudománybarát Település Mozgalomhoz való csatlakozáshoz és kérem a határozati javaslatok jóváhagyását.

Határozati javaslat

A Fővárosi Közgyűlés úgy dönt, hogy:

1.

Egyetért azzal, hogy Budapest Főváros Önkormányzata csatlakozzon a Magyar Tudományos Akadémia által útjára indított Tudománybarát Település Mozgalomhoz, és felkéri a főpolgármestert a jelen előterjesztés 1. számú melléklete szerinti csatlakozási szándéknyilatkozatnak Budapest Főváros Önkormányzata képviselőletében történő aláírására.

határidő:	azonnal
felelős:	Karácsony Gergely főpolgármester

2.

Felkéri a főpolgármestert, hogy a Magyar Tudományos Akadémia által indított Tudománybarát Település Mozgalomról és annak keretében az MTA Tudománybarát Település, valamint az MTA Honoris Causa Tudománybarát Település elismerésének adományozásának rendjéről szóló 11/2025. (IX. 25.) MTA elnöki határozatában foglalt, a Tudománybarát Település Mozgalomhoz csatlakozó önkormányzatok kötelezettségeit rögzítő rendelkezések alapján, a tagsági jogviszony fennállása alatt minden évben készítse el Budapest Főváros Önkormányzata tárgyévre vonatkozó programtervét és az abban foglaltak megvalósításáról tájékoztassa a Fővárosi Közgyűlést.

határidő: első alkalommal a Fővárosi Közgyűlés 2026. decemberi ülése, azt követően a Fővárosi Közgyűlés adott tárgyévi december havi ülése
felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

3.

Felkéri a főpolgármestert, hogy Budapest Főváros Önkormányzatának a Tudománybarát Település Mozgalomhoz történő csatlakozásával vállalt kötelezettségei teljesítésével összefüggésben vizsgálja meg munkacsoport létrehozásának szükségességét és annak lehetséges személyi összetételét.

határidő: 2026. február 28.
felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

Határozathozatal módja:

A határozati javaslatok elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges.

Kelt Budapesten, a minősített elektronikus aláírásba foglalt időbélyegző szerinti időpontban.

Karácsony Gergely
főpolgármester

Láttam:

dr. Számadó Tamás
főjegyző

mellékletek:

1. csatlakozási szándéknyilatkozat

függelék:

1. MTA levele
2. MTA Elnöki határozat

CSATLAKOZÁSI SZÁNDÉKNYILATKOZAT
a Magyar Tudományos Akadémia által meghirdetett
Tudománybarát Település Mozgalomhoz

Alulírott, polgármester, (település)
Önkormányzata képviselőjeként ezúton nyilatkozom arról, hogy (település)
Önkormányzata csatlakozni kíván az alapításának 200. jubileumi évfordulóját ünneplő Magyar
Tudományos Akadémia által meghirdetett Tudománybarát Település Mozgalomhoz, melynek rövid
elnevezése: TUBA Mozgalom.

A TUBA Mozgalom célkitűzéseit és csatlakozási feltételeit megismerve, ezúton nyilatkozom arról is,
hogy

- településünk regisztrálni kíván a TUBA Mozgalom honlapján;
- településünk önkormányzata a lehetőségeihez mérten részt kíván venni a település oktatási,
közgyűjteményi és közművelődési intézményeivel, helyi vállalkozásaival, valamint civil, egyházi
és magánszervezeteivel együttműködve szervezendő tudománybarát programok
megvalósításában;
- településünk önkormányzata kötelezi magát arra, hogy a tudománybarát programok szervezése,
lebonyolítása és kommunikációja során semmilyen formában nem terjeszt áltudományos
híreket és/vagy tartalmakat, továbbá a tudománybarát programok keretében politikai eseményt,
rendezvényt nem szervez a TUBA Mozgalomban való részvételre utaló módon;
- településünk önkormányzata kijelöli munkatársai közül a TUBA Mozgalom kapcsolattartóját, aki a
település képviselőjeként regisztrál a TUBA Mozgalom honlapján (www.tudomanybarat.hu); a
kapcsolattartó személyes adatait (név, beosztás, elektronikus és telefonos elérhetőség, hivatali
postacím) az MTA jogos érdek jogalappal jogosult kezelni a TUBA Mozgalom keretében. A
kapcsolattartó személyének változását önkormányzatunk a változást követő 15 napon belül
írásban jelzi;
- településünk önkormányzata a településbarát programok megvalósítása során bevonja a helyi
médiumokat – ennek hiányában a járáson/vármegyén belüli valamely médiumot – a település
polgárainak tájékoztatására, valamint a településbarát programokkal kapcsolatos híreket és
összefoglalókat – jogtisztá tartalmak, illetve kép- és hangfelvételek felhasználásával – feltölti a
TUBA Mozgalom honlapjára is;
- az önkormányzat vállalja, hogy a TUBA Mozgalom honlapjára csak olyan személyes adatot és
egyéb tartalmakat tölt fel, amelynek kezelésére jogosult, arra is kiterjedően, hogy az adatokat az
MTA a honlapon feltüntesse.

Az önkormányzat szervezeti képviselőjeként nyilatkozom, hogy a Magyar Tudományos Akadémia által
indított TUBA Mozgalomról és annak keretében az MTA Tudománybarát Település, valamint az MTA
Honoris Causa Tudománybarát Település elismerések adományozásának rendjéről szóló 11/2025. (IX.
25.) MTA elnöki határozatot (továbbiakban: MTA elnöki határozat) a www.tudomanybarat.hu oldalon
megismertem.

Az önkormányzat szervezeti képviselőjeként elfogadom, hogy amennyiben az önkormányzat nem az MTA elnöki határozat vagy az annak helyébe lépő, nyilvánosan kihirdetett szabályzat és jelen nyilatkozat alapján jár el a TUBA Mozgalomban való részvétel során, úgy a TUBA Mozgalomban való részvétele egyoldalúan megszüntethető az MTA által.

....., 2025. hó nap

.....
polgármester
..... Önkormányzat